

Gemensamma författningssamlingen avseende hälso- och sjukvård, socialtjänst, läkemedel, folkhälsa m.m.

ISSN xxx-xxxx, Artikelnummer xxxxxxxx
Utgivare: Chefsjurist Pär Ödman, Socialstyrelsen

Folkhälsomyndighetens allmänna råd om bassängbad;

HSLF-FS
2020:xx

beslutade den DAG MÅNAD 2020.

Utkom från trycket
den xx juli 20xx

Folkhälsomyndigheten beslutar följande allmänna råd.

Tillämpningsområde

I dessa allmänna råd ges rekommendationer för tillämpningen av 2 kap. 2 och 3 §§, 9 kap. 3 och 9 §§ och 26 kap. 19 § miljöbalken (1998:808), nedan kallad MB, samt 5 och 6 §§ förordningen (1998:901) om verksamhetsutövers egenkontroll, nedan kallad FVE.

De allmänna råden gäller för bassängbad för allmänheten eller som på annat sätt används av många människor.

De allmänna råden är ett stöd till de kommunala tillsynsmyndigheterna i deras tillsyn. De kan även vara ett stöd för verksamhetsutövarna i deras egenkontroll.

Definitioner

I dessa allmänna råd avses med:

Bassängbad	Badanläggningar såsom simhallar, spaanläggningar, äventyrsbad och plaskdammar, både utomhus och inomhus. I dessa anläggningar ingår kar och bassänger, avsedda för bad, med recirkulerande vatten eller vatten som återkommande byts ut.
Egenkontroll	Sådana aktiviteter, rutiner, åtgärder m.m. som en verksamhetsutövare på ett systematiskt sätt ska planera, genomföra och följa upp enligt 26 kap.

19 § miljöbalken (1998:808) och förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll.

Verksamhetsutövare

Fysisk eller juridisk person som ansvarar för en verksamhet med bassängbad, eller en del av en sådan verksamhet.

Skyddsåtgärder, begränsningar och andra försiktighetsmått (2 kap. 3 §, 9 kap. 9 § MB)

För att förebygga olägenheter för människors hälsa bör verksamhetsutövaren beakta följande:

Rening och desinfektion av bassängvatten

Om bassängvattnet är avsett att användas under en längre tid eller av flera badsällskap bör det kontinuerligt renas och desinficeras med en verksam halt av desinfektionsmedel i hela bassängen.

Hygien

Det behöver finnas förutsättningar för att de badande ska kunna hålla en god hygien. Det innebär exempelvis att det bör finnas tillräckligt med duschar i förhållande till hur många badande anläggningen kan ta emot. Det bör även finnas tvål och schampo i nära anslutning till duscharna. Om det inte är möjligt bör det erbjudas på annat vis, till exempel vid entrén.

Information bör ges till de badande om att de behöver duscha och tvätta sig med tvål och schampo utan badkläder före bad, samt att inte bada vid magsjuka eller diarré. Information bör även ges om att små barn behöver bada med badblöja eller motsvarande.

Städning

Städningens omfattning bör anpassas efter anläggningens utformning och belastning. Ytor där människor rör sig dagligen bör rengöras minst en gång per dag.

Badanläggningen bör underhållas så att skicket på inredning och utrustning inte försvårar rengöring.

Kunskap (2 kap. 2 § MB)

Verksamhetsutövaren bör ha relevant kunskap om bland annat vattenrening, ventilation, hygien och städning. Verksamhetsutövaren bör även se till att den som deltar i skötseln av ett bassängbad har relevant kunskap för sina arbetsuppgifter.

Egenkontroll (26 kap. 19 § MB, 5–6 §§ FVE)

**HSLF-FS
2020:xx**

Verksamhetsutövaren bör anpassa egenkontrollen till den aktuella verksamheten och ha dokumenterade rutiner för följande, där det är relevant:

- övervakning av desinfektionsmedlets effekt,
- provtagning för laboratorieanalys av bassängvattnet,
- övervakning av luftkvaliteten i inomhusbad,
- dosering av desinfektionsmedel,
- att reningsanläggningens kapacitet inte överskrids,
- städning och rengöring av bassänger och övriga utrymmen,
- skötsel och underhåll av lokaler, reningsanläggning och ventilationsanläggning,
- hygienregler för badande och besökare,
- åtgärder vid föroreningar i bassängvattnet,
- hantering av driftstörningar där det framgår vilka driftstörningar som ska rapporteras till tillsynsmyndigheten, och
- hantering av klagomål från badande och besökare.

Egenkontrollen bör också innehålla en dokumenterad teknisk beskrivning av badanläggningen inklusive reningsanläggningen.

Övervakning av desinfektionsmedlets effekt

Verksamhetsutövaren bör kontrollera halten av fritt klor och pH dagligen i bassänger där klor används som desinfektionsmedel. Dessa parametrar kan behöva kontrolleras flera gånger per dag på större anläggningar och i högt tempererade bassänger. Även om det finns automatisk utrustning för dosering av desinfektionsmedel bör manuell prover tas dagligen för att kontrollera att den automatiska utrustningen visar rätt.

Verksamhetsutövaren bör även kontrollera halten av bundet och totalt klor dagligen.

Provtagning för laboratorieanalys

Verksamhetsutövaren bör återkommande under året provta följande parametrar i bassängvattnet:

- odlingsbara bakterier,
- *Pseudomonas aeruginosa*,
- *Legionella* spp. (för bubbelpooler och liknande),
- turbiditet (grumlighet),
- kemisk syreförbrukning (COD) eller totalt organiskt kol (TOC),
och
- trihalometaner (THM).

Lämpliga intervall för provtagning bör övervägas i varje enskilt fall utifrån typ av bassäng, anläggningens storlek, badbelastning, de tekniska systemens effektivitet och vilken målgrupp som badar.

Proverna bör tas på de platser i bassängen som bedöms ha sämst vattenkvalitet och vid en tidpunkt då vattenparametrarna förväntas visa sämst värden.

Om det finns standardiserade metoder, bör de användas vid analysen av prover. Laboratorierna som anlitas för analysen bör vara ackrediterade för dessa metoder och provtyper.

Övervakning av luftkvaliteten i inomhusbad

Verksamhetsutövaren bör ha rutiner för att övervaka luftkvaliteten.

Trikloramin bör provtas vid misstanke om bristfällig luftkvalitet, till exempel i badanläggningar med hög andel återluft eller där klagomål på luftkvaliteten förekommer. Trikloramin bör även provtas efter större ombyggnationer och i nyöppnade anläggningar.

Riktvärden och bedömning (9 kap. 3 §, 26 kap. 19 § MB)

Riktvärdena bör tillämpas vid rutinmässig övervakning och provtagning som en del av verksamhetsutövarens egenkontroll, och vid bedömning av om det kan föreligga olägenheter för människors hälsa med avseende på vatten- eller luftkvalitet.

Angivna riktvärden och kontrollen av dessa är tillämpliga för de bassängbad som har ett recirkulerande vattenreningssystem med ett desinfektionssystem med klor. För övriga bassängbad gäller riktvärdestabellerna i tillämpliga delar.

Tabell 1. Riktvärden för fritt klor

pH-värde	Fritt klor för temp under 35 °C	Fritt klor för temp över 35 °C	Enhet
pH 7,2	inte under 0,4	inte under 0,8	mg Cl ₂ /l
pH 7,4	inte under 0,5	inte under 0,9	mg Cl ₂ /l
pH 7,6	inte under 0,6	inte under 1,0	mg Cl ₂ /l

Tabell 2. Övriga riktvärden

Parameter	Riktvärde	Enhet
Odlingsbara bakterier	färre än 100	cfu/ml
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	färre än 1	cfu/100 ml
Turbiditet*	mindre än 0,4	FNU
Kemisk syreförbrukning (COD)*,**	mindre än 4	mg O ₂ /l
Trihalometan (THM)	mindre än 100	µg/l

pH	7,2–7,6	
Bundet klor	inte över 0,3	mg Cl ₂ /l
Totalt klor	inte över 2	mg Cl ₂ /l
Trikloramin	inte över 0,2	mg/m ³ inomhusluft

HSLF-FS
2020:xx

* För bassängbad utomhus kan en syreförbrukning mindre än 6 mg O₂/l och/eller turbiditet mindre än 0,8 FNU vara acceptabelt, om övriga riktvärden är förenliga med de som anges i dessa allmänna råd.

** I de fall en desinfektionsmetod används som kan påverka mätningen av syreförbrukningen kan halten av totalt organiskt kol (TOC) mätas i stället. Denna bör inte vara högre än 4 mg/l.

Avvikelser från riktvärdena

Om provresultaten avviker från riktvärdena bör verksamhetsutövaren ta reda på orsakerna och vidta åtgärder. I många fall kan det vara nödvändigt att ta ett omprov.

Dessa allmänna råd ersätter Folkhälsomyndighetens allmänna råd (FoHMFS 2014:12) om bassängbad.

Folkhälsomyndigheten

JOHAN CARLSON

Bitte Bråstad